

HF0010

Introduktionskurs i Datateknik

F3: World Wide Web?

Introduktionskurs i Datateknik

F1: Vad är en dator?

F2: programmeringsspråk?

L1: Hour of code, alla kan programmera, Diplom!

L2: Visuellt programmering av svårare problem!

F3: Webbprogrammering – JavaScript!

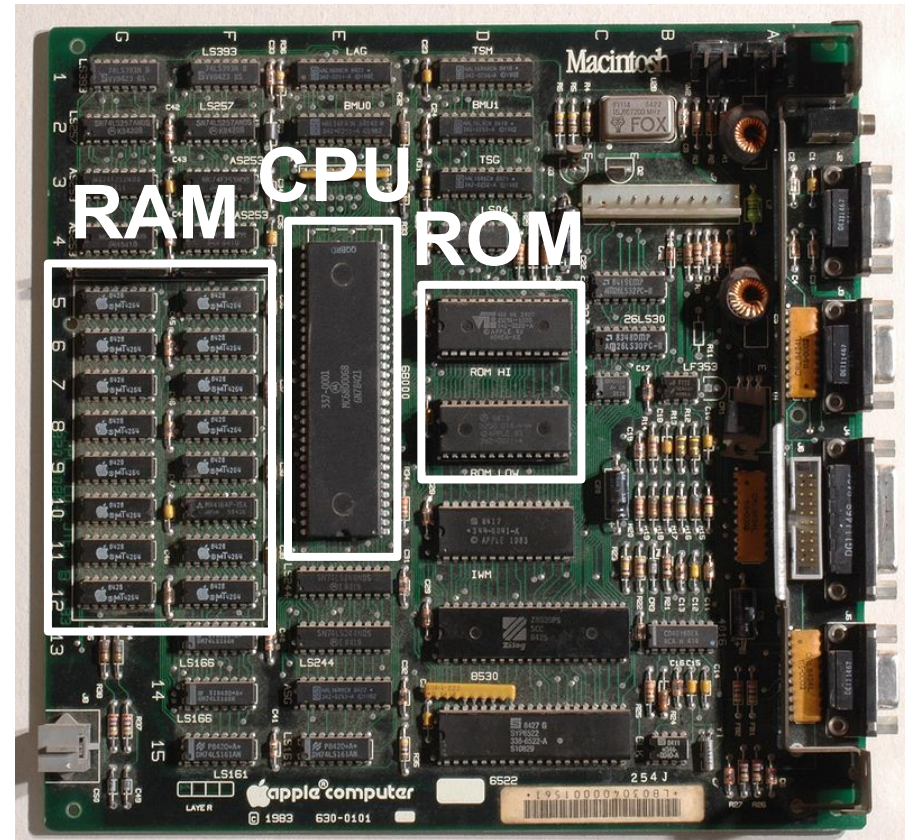
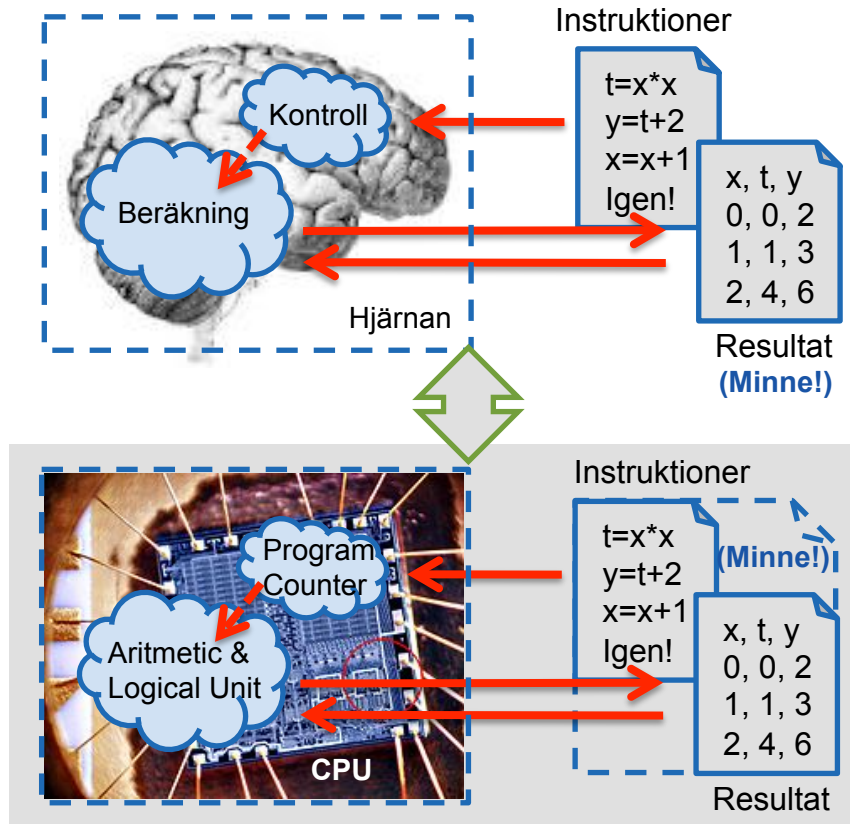
L3: IDE, Web sida & JavaScript!

HTML

Vi ska lära oss programmera...

...då måste vi nog kunna två saker...

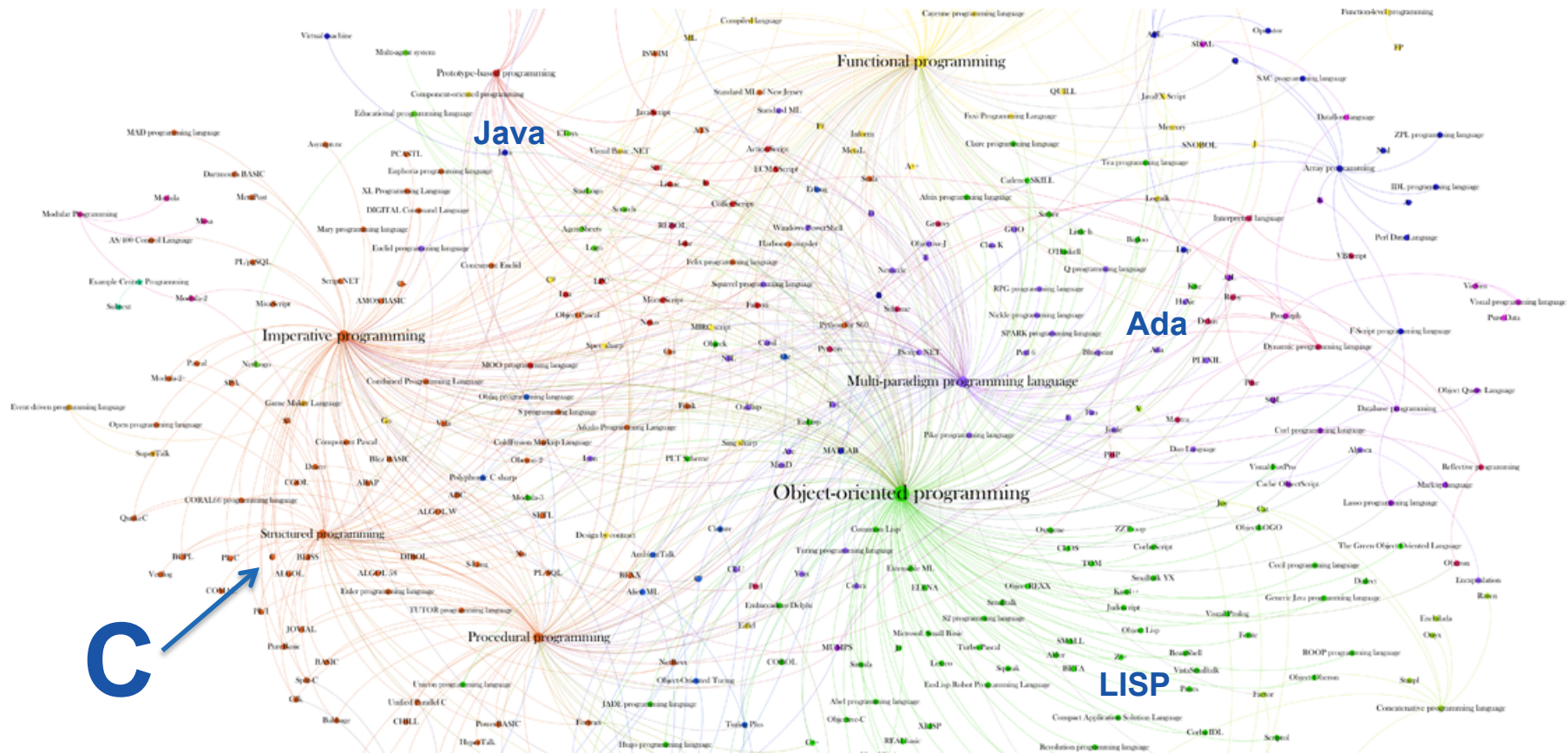

...ett programmeringsspråk och hur det används!

1b

Ja det gör det, men välj rätt!

Generell, maskinnära, processororienterad, funktionell...

1c

Syntax, semantik och reserverade ord!

```
while ( closed ( 'A' , number + 1 ) ) ;
```

Vad är "ord"
(tokens)
i språket!

Syntax

Identifiers
*[A-Za-z_][A-Za-z0-9_]**

Literals Operators

(Tokens)

Punctuation marks
;,(){};white space

(Keywords ≈50!)

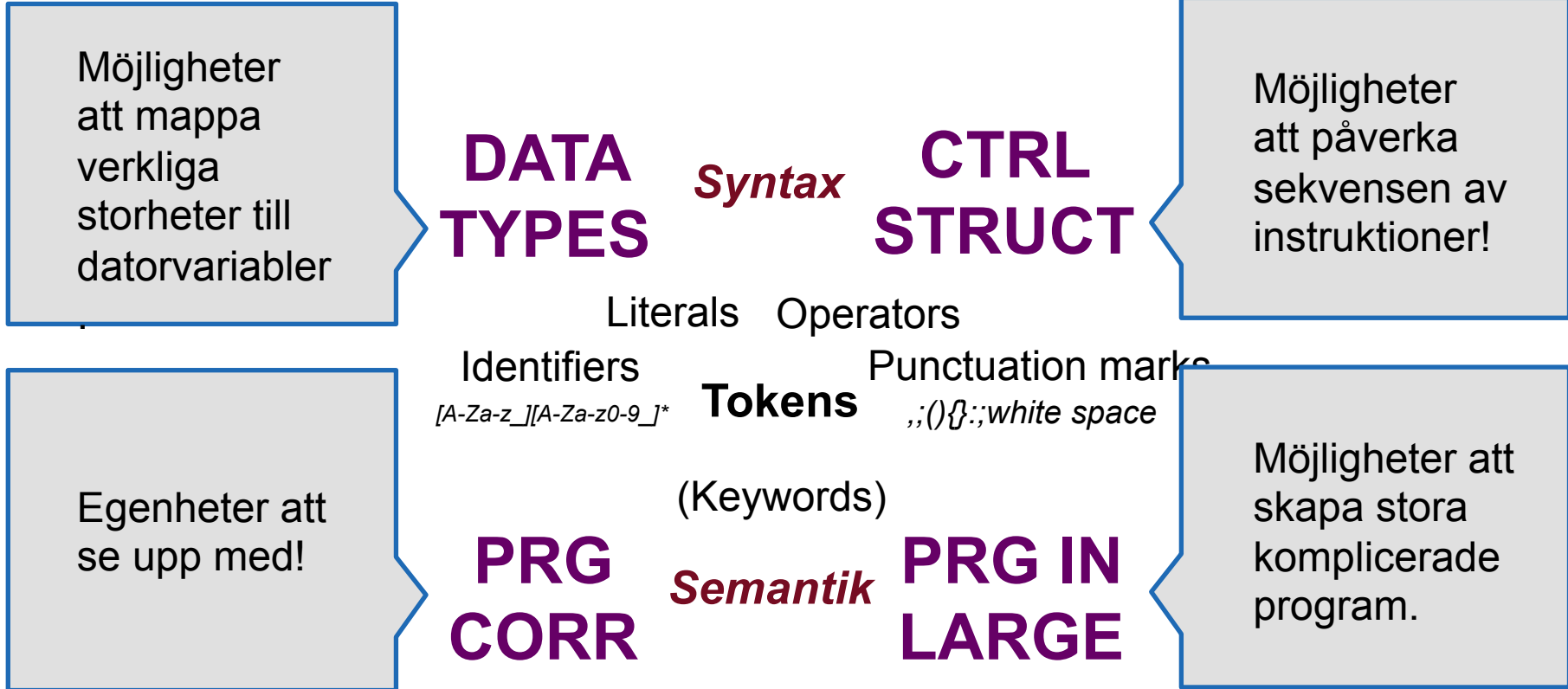
Semantik

Vad är en
mening
i språket!

Antalet mellanslag spelar nästan alltid ingen roll!

Likheter...

Vi börjar med att titta på vad data typer är...

2a

Hur använder man (dator-)språket?

Arbetsintensiv Monoton

Konsten att översätta en **verklig process** till datorns värld...

Farlig Felkänslig

Väg 4 tomater och beräkna medelvärdet!

2b

Hur använder man (dator-)språket?

Arbetsintensiv Monoton

Konsten att översätta en **verklig process** till datorns värld...

Farlig Felkänslig

Väg 4 tomater och beräkna medelvärdet!

Nollställ miniräknaren.

Repetera 4 gånger:

Väg nästa tomat...

**...addera vikten till
summan på miniräknaren.**

Dividera summan med 4!

2c

Hur använder man (dator-)språket?

Arbetsintensiv Monoton

Konsten att översätta en **verklig process** till datorns värld...

Farlig Felkänslig

➔ **Väg 4 tomater och beräkna medelvärdet!**

Nollställ miniräknaren.

**Repetera 4 gånger:
Väg nästa tomat...
...addera vikten till
summan på miniräknaren.**

Dividera summan med 4!


```
int measurement;  
int total = 0;  
  
for (int counter=0; counter<4; counter++) {  
    scanf("%d",&measurement);  
    total+=measurement;  
}  
  
printf("Avrage = %f \n", total/4.0);
```

...det är att kunna programmera, och rätt lika från språk till språk!

Förstår du det här blir resan lätt!

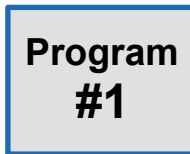
- HI1026 Proj
- HI1007 Java
- HI1024 C
- HI1030 DB
- HI1029 DS
- HI1031 Dist
- HE1034 Nät
- HE1033 Nät
- HI1032 Nät
- HE1037 Nät
- HI1025 OS

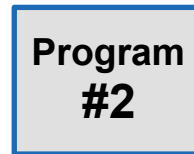
GUI

CLI

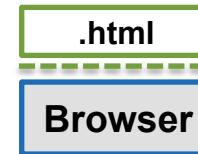

Program #1

Program #2

*

Browser

IoT Prg

KOMPILATOR

t.ex Java

t.ex bytekode

OPERATIV SYSTEM

OS

Virtuell Maskin

Standard Bibliotek

Skärm tgb Filsys. Nätverk

Processer Minne Kärna Resurshantering

RT OS

IoT Prg

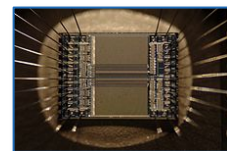
ASSEMBLER

Assemblerkod

Maskinkod

Maskinkoden utgör ett abstrakt gränssnitt som döljer bort hur den underliggande hårdvaran är uppbyggd...

...av ett antal IC-kretsar med miljontals grindar...

HE1026 Dig

HE1030 Ana

...som i sin tur består av miljardtals transistorer!
(som trots allt inte kan göra mycket mer än 1+1!)

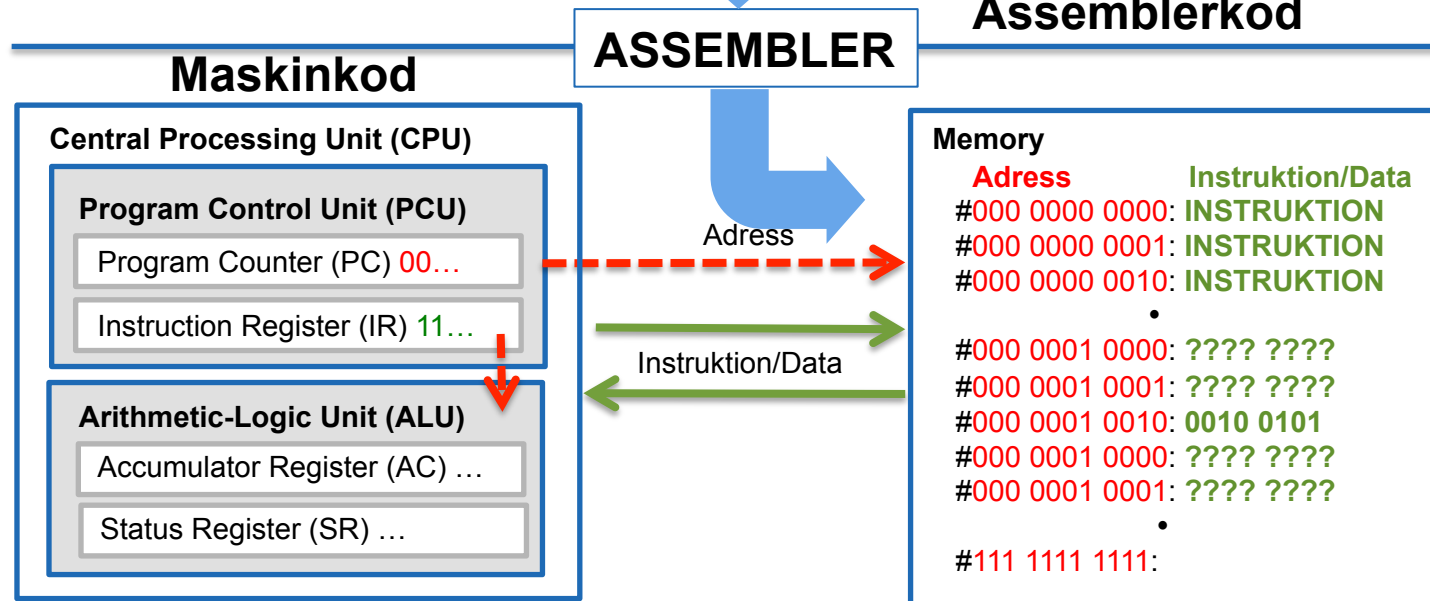

Järnkoll?

Feberdatalogger!

Positivt heltal 0-100, 37 0010 0101

"Vi" måste komma ihåg att temperaturen finns lagrad i minnes-cell 34 och att bitmönstret ska tolkas som ett positivt heltal!

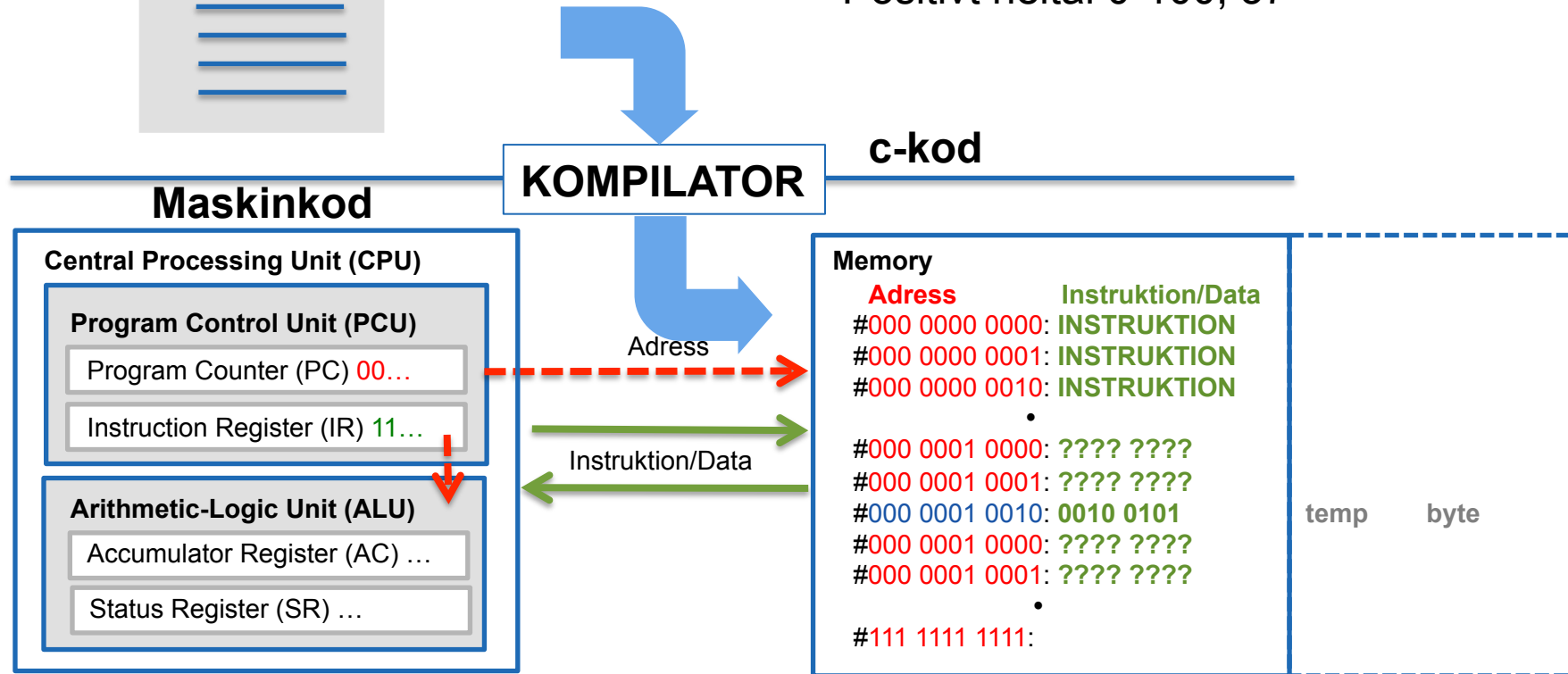

Järnkoll?

Feberdatalogger!

```
byte temp=37;
```

Positivt heltal 0-100, 37

Kompilator väljer en ledig minnescell som "vi" därefter kan nå via variabelnamnet temp, för tal som är mellan 0 och 255.

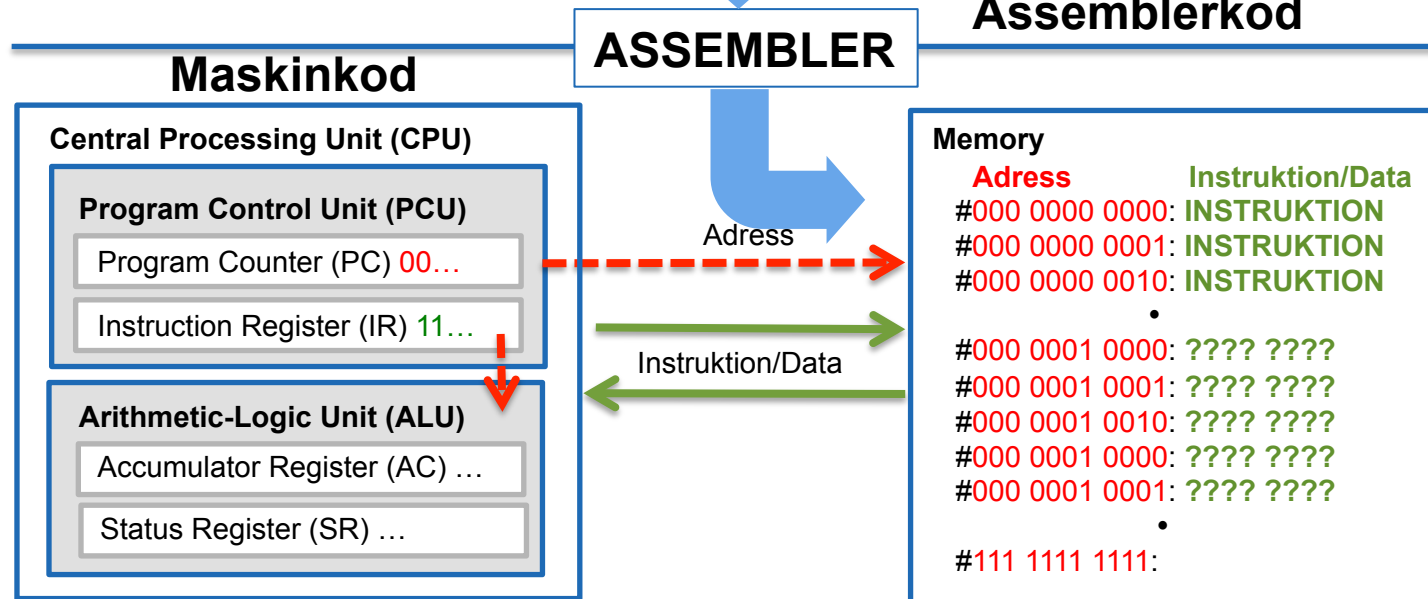

Järnkoll?

Tempdatalogger!

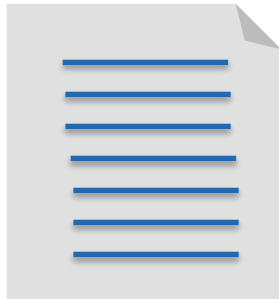
Positivt heltal 0-1000, 800

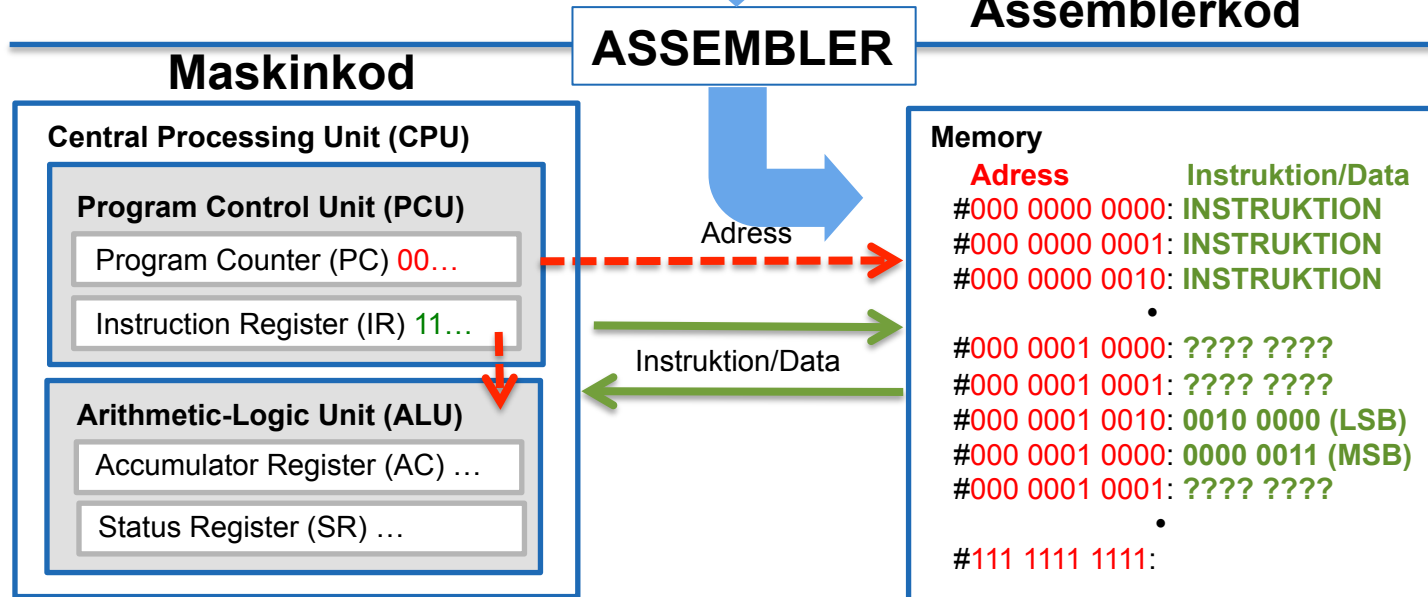

Järnkoll?

Tempdatalogger!

Positivt heltal 0-1000, 800
0000 0011 0010 0000

Little-endian vs Big-endian

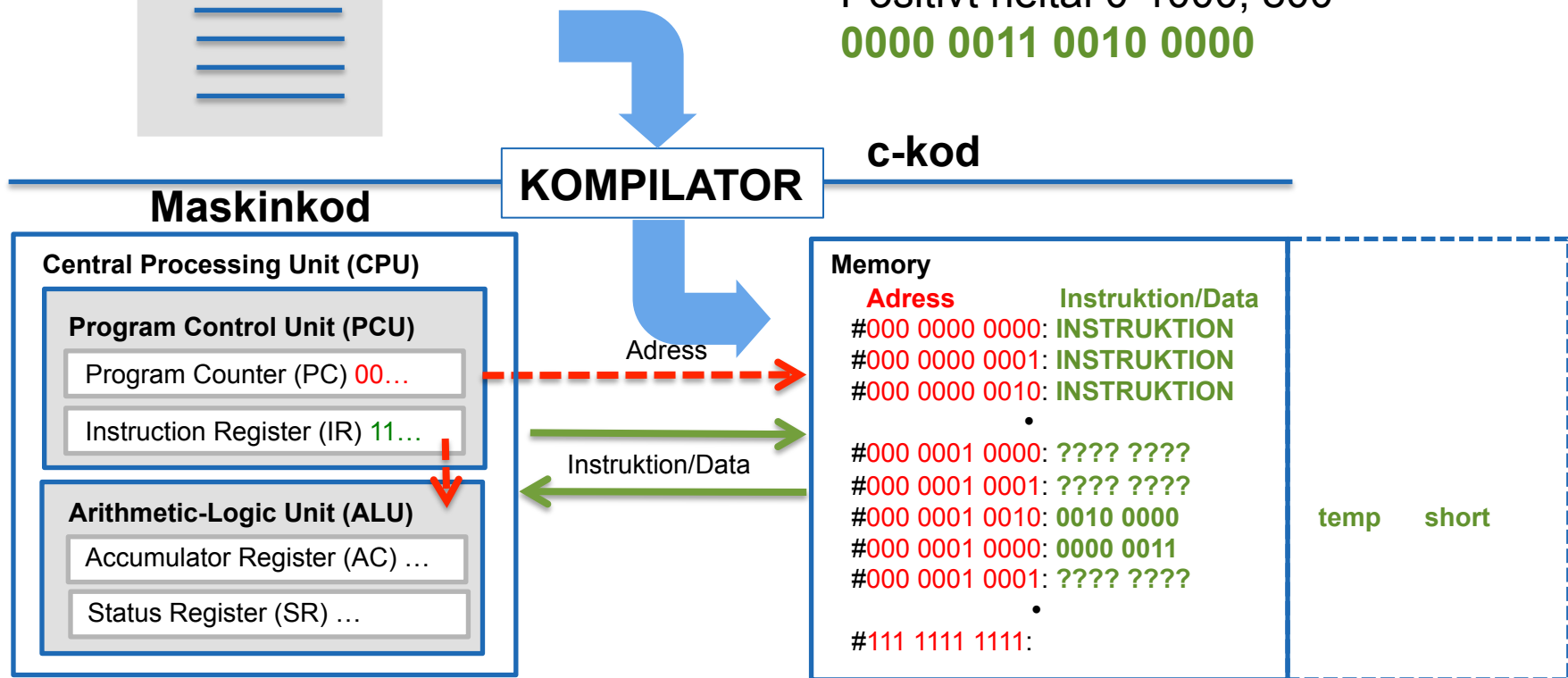

Järnkoll?

Tempdatalogger!

```
short temp=800;
```

Positivt heltal 0-1000, 800
0000 0011 0010 0000

Introduktionskurs i Datateknik

F1: Vad är en dator?

F2: programmeringsspråk?

L1: Hour of code, alla kan programmera, Diplom!

L2: Visuell programmering av svårare problem!

F3: Webbprogrammering – JavaScript!

L3: IDE, Web sida & JavaScript!

HTML

Kursmål

Sidor märkta med den här symbolen innehåller begrepp som är extra viktiga för dina fortsatta studier!

Programutvecklingsmetodik!

Vad är Internet?

Hypertext Markup Language (HTML).

Web server v.s. Web browser.

Hypertext Transfer Protocol (HTTP).

JavaScript.

Client/Server v.s. Peer-to-peer!

Programutvecklingsmetodik...

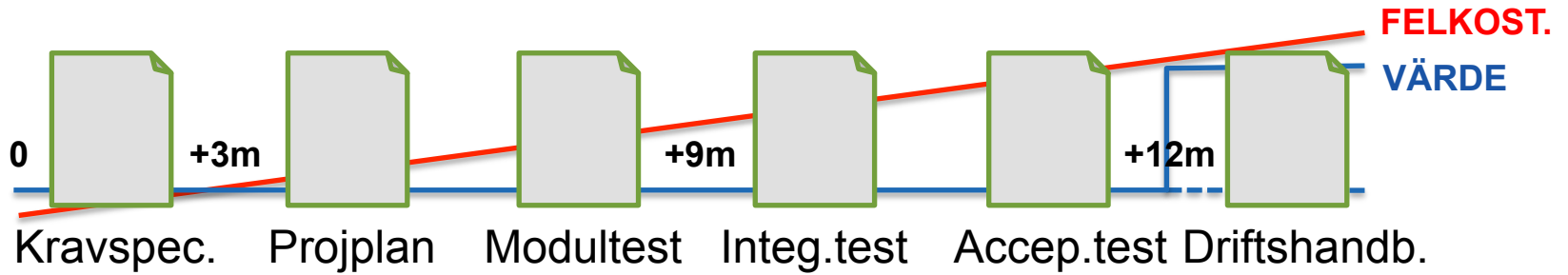
Vattenfalls
modellen

Programutvecklingsmetodik...

Vattenfalls
modellen

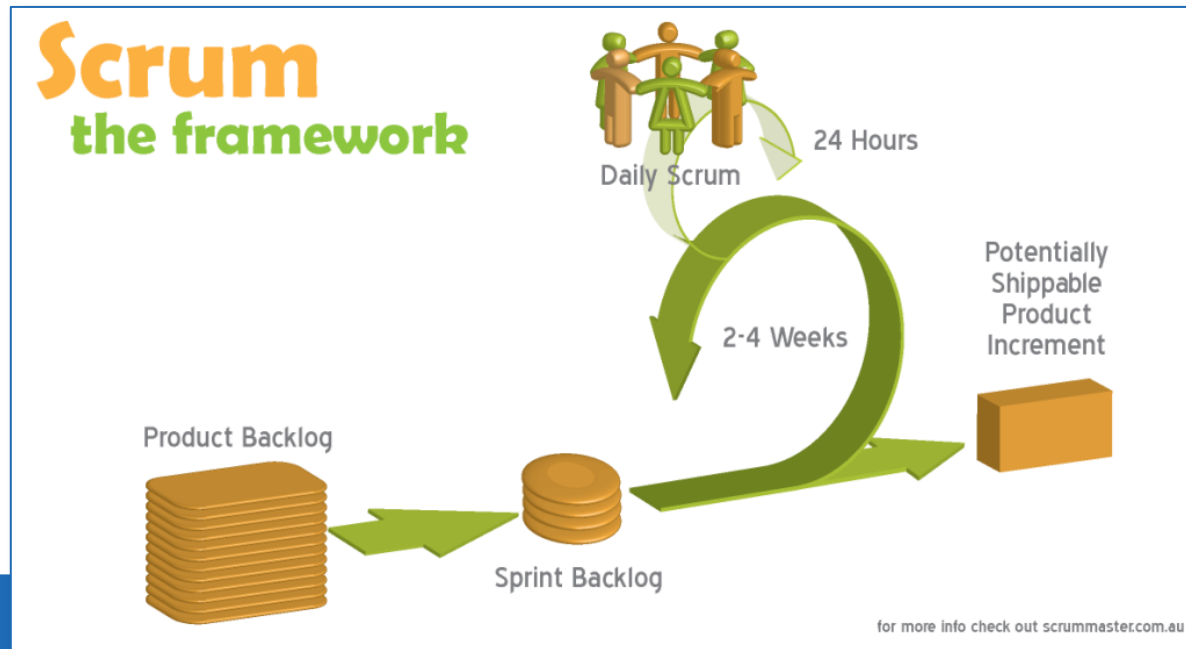
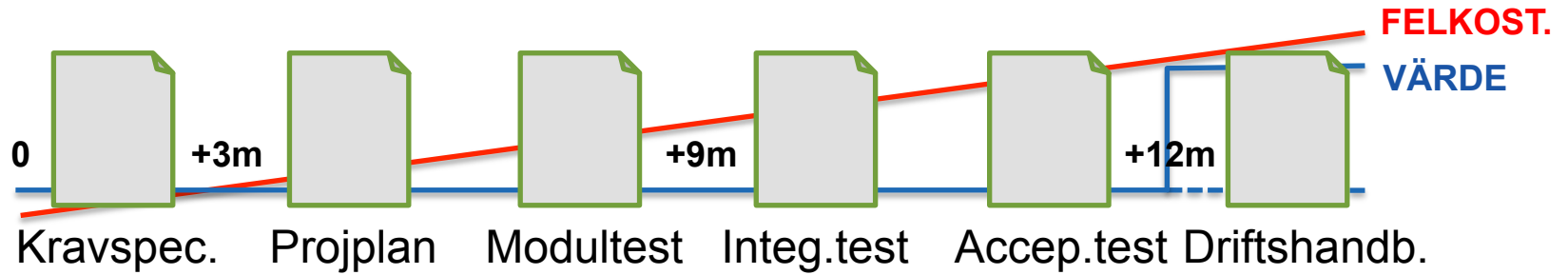
IDE!

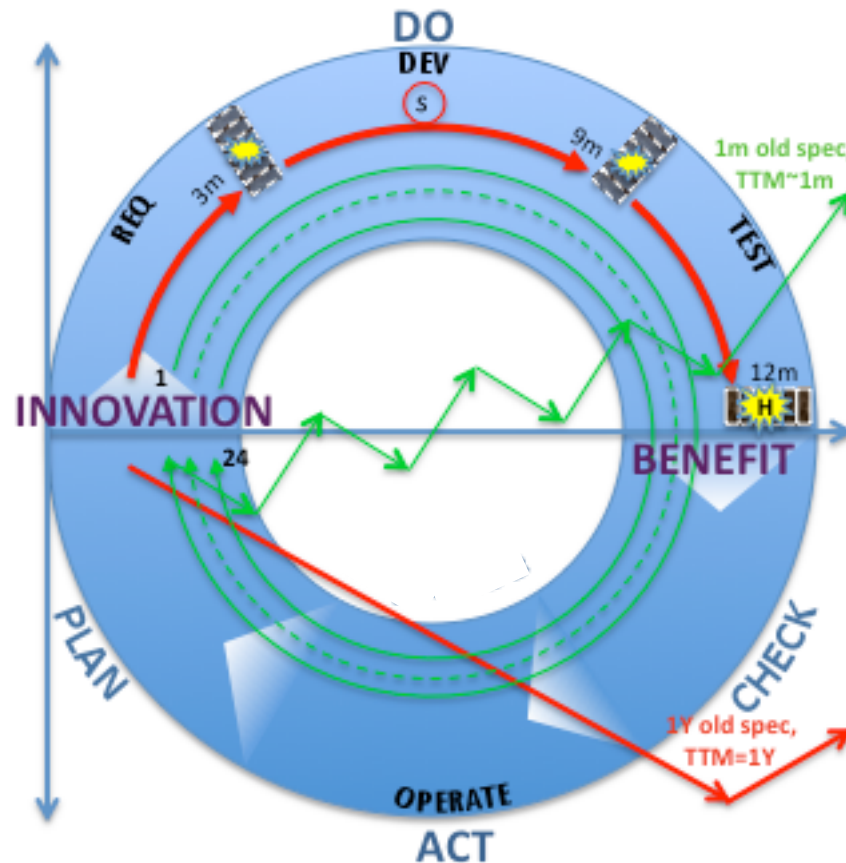
Programutvecklingsmetodik...

Vattenfalls
modellen

Programutvecklingsmetodik...

Vattenfall

- + Ekonomistyrning
- Svåruppskattat
- Överlämningar
- Rätta fel kostsamt
- "Gammal" produkt

Agil/Scrum

- + "Tidigt" värde
- + Förstå eftersom
- + Inga överlämningar
- Kostnadsuppskattning

Ful Stack Developer!

DevOps

Integrated Development Environment (IDE)

HOME

Agile project management as never seen before.

WORKING WITH SUBVERSION

CVS

- 1 Checkout
- 2 Edit
- 3 Commit
- 4 Update

Your repository is the central spot for all of your project's files. To work on them, you checkout a local working copy to your Mac. There can be many working copies per repository.

Code::Blocks

Code::Blocks - The IDE with all the features you need, having a consistent look, feel and operation across platforms.

Infrastructure as Code

Chef turns infrastructure into code. With Chef, you can automate how you build, deploy, and manage your infrastructure. Your infrastructure becomes as versionable, testable, and repeatable as application code.

Virtualization, Masterdata

Vad är Internet?

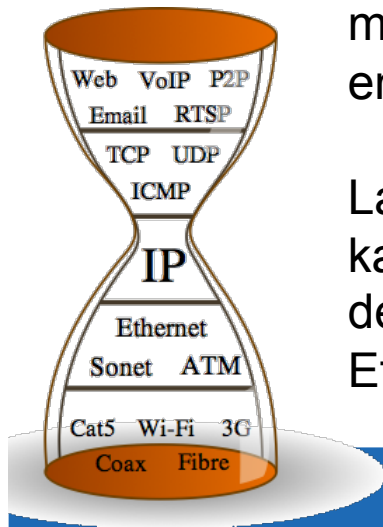

Termen internet är inte konstigare än att den beskriver flera sammankopplade datornät, nät av nät, internet!

Under 1970-talet började datornät bli vanligt förekommande men det var svårt att koppla ihop dem av tekniska skäl.

Robert Kahn och Vinton Cerf arbetade med problemet och skapade en lösning där det fanns ett nytt kommunikationslager, med unika adresser för alla datorer, som gjorde det relativt enkelt att knyta samman olika nätverk. Första näten -1982.

Lagret kallades Internet Protokoll (IP), och de unika adresserna kallades för IP-adresser. Om vi talar om det världsomspännande nät av ip-nät som vi t.ex. surfar via skriver vi Internet (stort I). Ett företagsinternt ip-nät kallas för ett intranet.

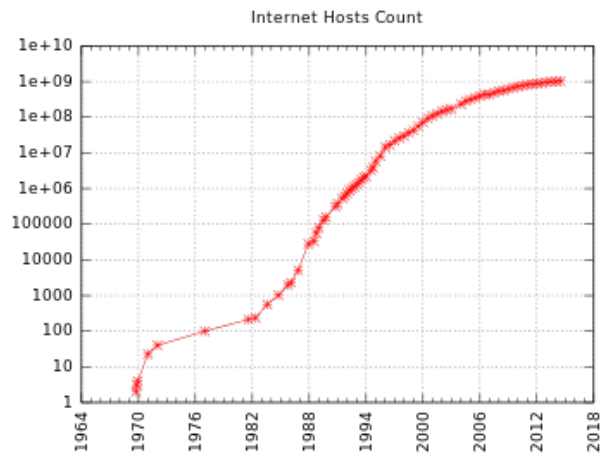
En ip-adress består av 4 tal (0..255) med punkter mellan talen.

130.237.84.8

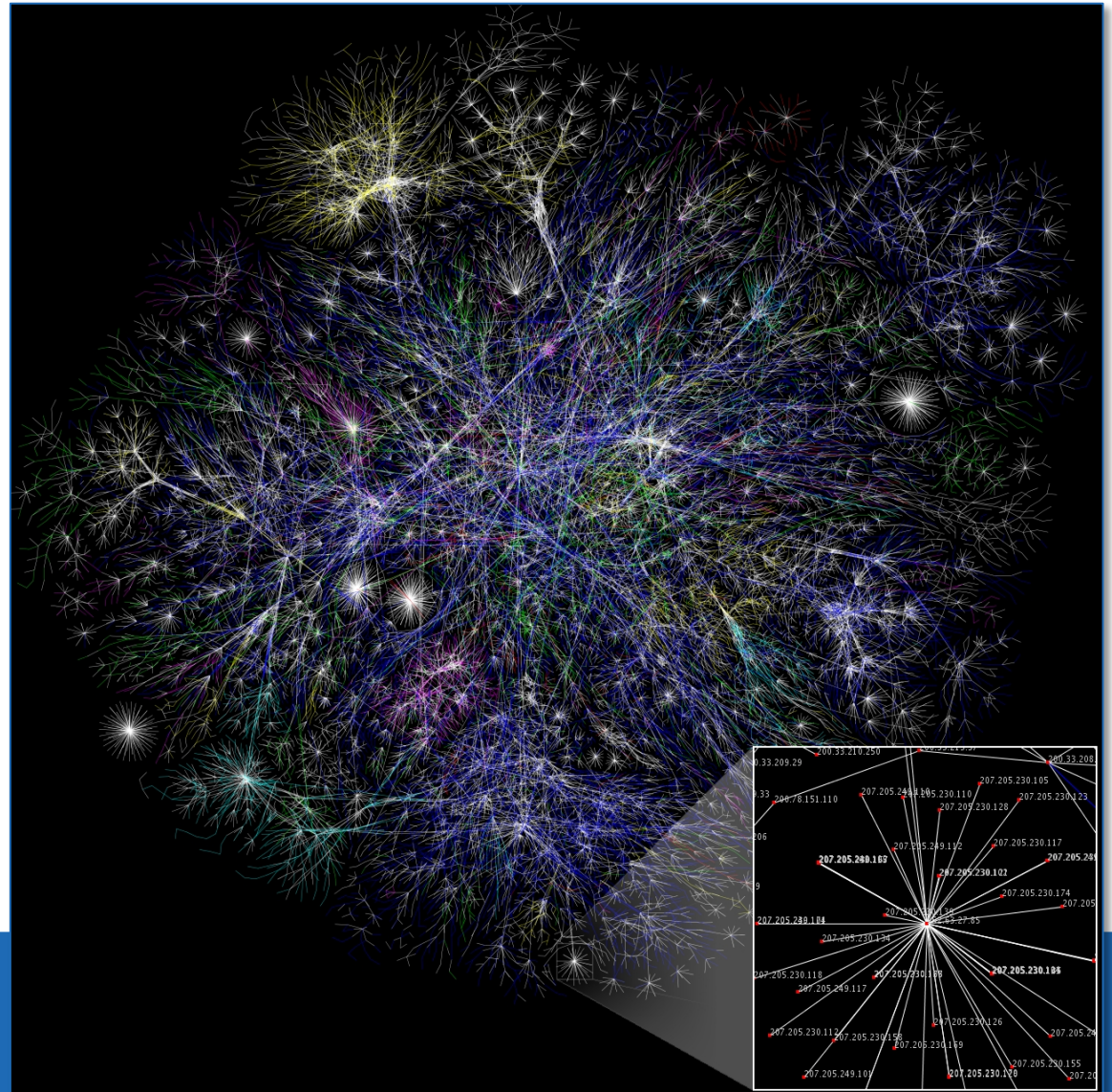

Internet

Via Internet går det i dag att nå över 1 miljard datorer men från början var det få. E-post och filöverföring var tidiga tjänster...

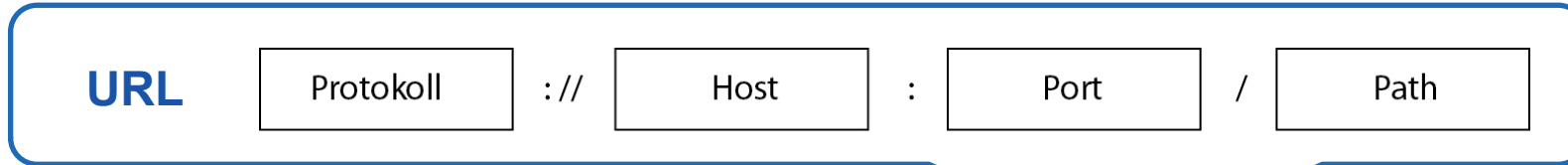

...men det var först när Berners-Lee uppfann WWW -91 som det tog riktig fart!

Vad var det Tim uppfann?!

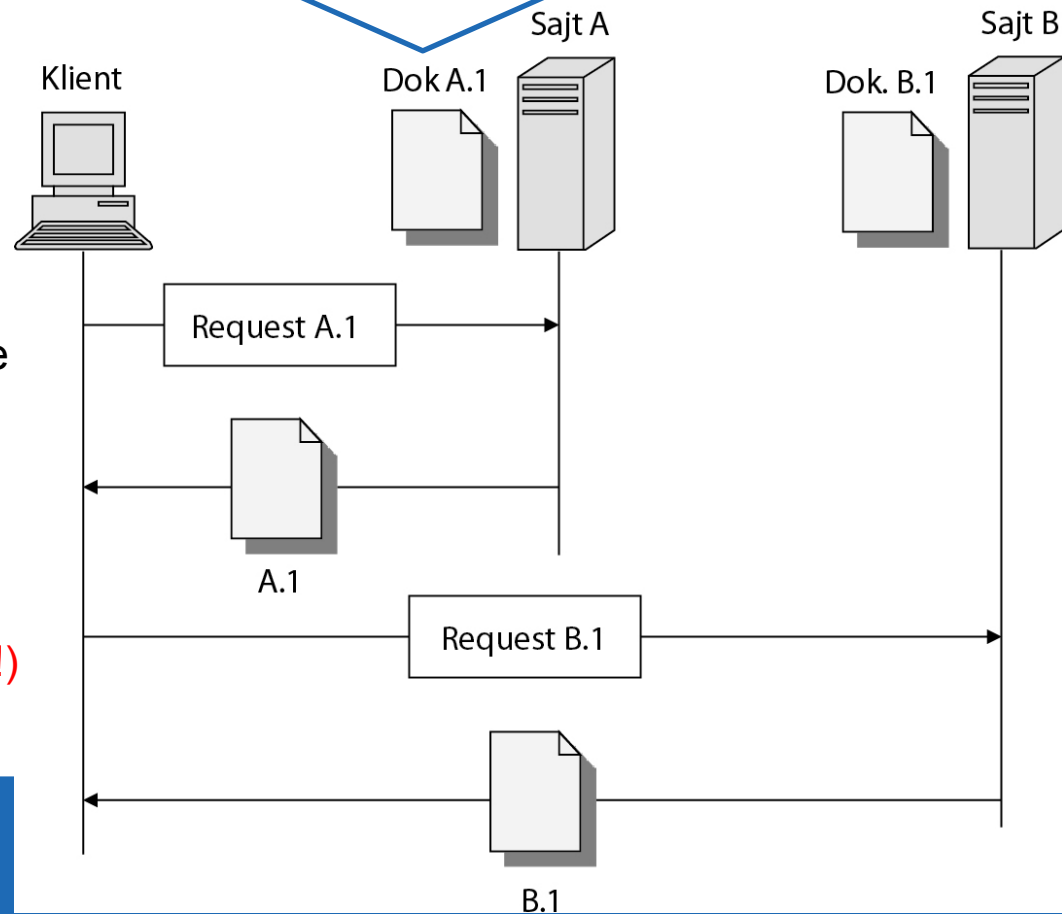
HTTP = Hypertext Transfer Protocol

Hur en klient (Web browser) hämtar en **specifik fil** från en Web server!!!

HTML = Hypertext Markup Language

Hur innehållet i den filen ska vara **uppmärkt** för att klienten ska kunna presentera innehållet!

(OBS: Inte ett programmeringsspråk!)

Att ”märka upp” en text?!

A Sample Document

Rubrik

Wikipedians

June 23, 2007

Brödtext

This tiny sample showcases \TeX and \LaTeX for Wikipedia. More comprehensive examples, such as L^AT_EX's `sample.tex` (see [1]) are available with any standard \TeX distribution, or via www.tug.org. Only \TeX ncians need [2].

1 Documents, Sections and Paragraphs

Kapitel

A \LaTeX source file begins with a class declaration, followed by a preamble section, and the body of the document. The preamble contains settings and definitions. The body can contain sections, subsections, paragraphs, lists, equations, footnotes¹, figures and tables, and also commands for automatically-generated structures such as a table of contents, bibliography, index and glossary.

Commands such as “`\section`” introduce a new section, whilst an empty line delimits paragraphs. Other surplus white space is usually ignored.

2 Features

Both \TeX and \LaTeX allow for accents, and excel at typesetting mathematical equations, both in-line or displayed on a line by itself. For instance, an article on quadratics may need

$$ax^2 + bx + c = 0 \implies x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a},$$

Redan på -60-talet fanns det sätt att ”märka upp” text så att ett tryckeri kunde trycka texten snyggt! Metoderna var olika, krångliga och främst för vetenskapliga texter...

...Tim skapade ett litet praktiskt mängd av ”taggar” för vanlig text...

<h1>Rubrik nivå 1</h1>

<h2>Rubrik nivå 2</h2>

<i>Kursiv stil</i>

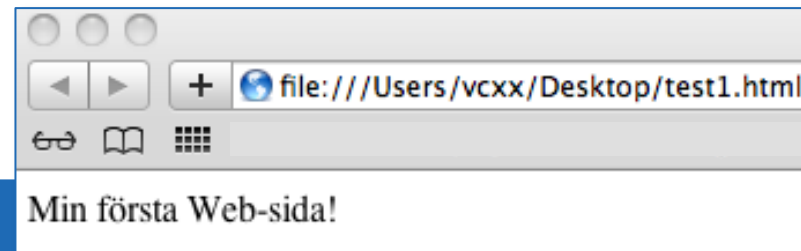
Det var sen upp till web-läsaren hur den skulle presentera innehållet! T.ex. kunde en tabell se helt olika ut i två olika läsare...

Nuvarande standard HTML5

En minimal "uppmärkt" text ser ut så här!

Några till taggar...

`<h1>h1 tag</h1>`

`<h2>h2 tag</h2>`

`<h3>h3 tag</h3>`

`<h4>h4 tag</h4>`

`<h5>h5 tag</h5>`

`<h6>h6 tag</h6>`

`<p>Nytt stycke (paragraph)</p>`

"Extra"
mellanslag
& radslut
ignoreras!

UL – Unordered lists:

Example:

- Apples
- Oranges
- Bananas

UL Code:

```
<ul>
  <li>List item 1</li>
  <li>List item 2</li>
</ul>
```

OL – Ordered Lists:

Example:

1. Breakfast
2. Lunch
3. Dinner

OL Code:

```
<ol>
  <li>List item 1</li>
  <li>List item 2</li>
</ol>
```

h1

h2

ul

h2

ol

PIC Microcontrollers

Identification

- ISBN-13:978-0-13-119404-5
- ISBN-10:0-13-119404-6

Chapters

1. Introduction to Computing
2. The PIC Microcontrollers
3. Architecture
4. Branch, Call & Skip

LAB #3!
....TEST....

CSS & JavaScript

Dagens Web-sidor kräver att utvecklaren är insatt i tre områden!

- HTML – Som märker upp och specificerar innehållet på sidan.
- CSS – Som specificerar sidans utseende (layout).
- JavaScript – Som skapar sidans interaktiva egenskaper.

Två korta exempel...

CSS

- Före HTML5 fanns det taggar/attribut som indikerade hur den som skapat sidan ville att den skulle visas, men de var inte standardiserade eller heltäckande!
- Med CSS går det på pixelnivå att styra allt som visas!
- CSS-informationen ligger vanligen i en separat fil...
- ...men den kan skrivas i samma fil som innehållet.

PIC Microcontrollers

Identification

- ISBN-13:978-0-13-119404-5
- ISBN-10:0-13-119404-6

Chapters

1. Introduction to Computing
2. The PIC Microcontrollers
3. Architecture
4. Branch, Call & Skip


```
<ul style="font-weight: bold">
```


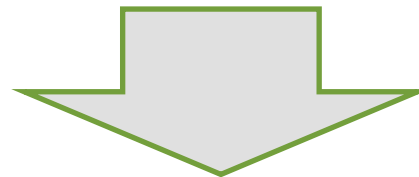
PIC Microcontrollers

Identification

- ISBN-13:978-0-13-119404-5
- ISBN-10:0-13-119404-6

Chapters

1. Introduction to Computing
2. The PIC Microcontrollers
3. Architecture
4. Branch, Call & Skip

JavaScript

- De första webbsidorna var helt statiska men snart skapades ett enkelt programmeringsspråk, JavaScript, som gjorde det möjligt att skapa webbsidor som interagerade med läsaren!
- JavaScript (som inte ska blandas ihop Java) kan:
 - Ändra innehållet på en sida,
 - Ändra attribut på en sida,
 - Ändra CSS på en sida,
 - Kontrollera att formulär är korrekt ifyllda!

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <meta charset="UTF-8">
    <script>
      function show() {
        alert(Date());
      }
    </script>
  </head>
  <body onClick="show()">
```

→ "Click" →

PIC Microcontrollers

Ident...

- I...
- I...

na

JavaScript
Thu May 21 2015 11:30:18 GMT+0200 (CEST)

OK

1. Introduction to Computing
2. The PIC Microcontrollers
3. Architecture
4. Branch, Call & Skip

Webbutveckling...

- Vi ska snart tala om Programutveckling men du kommer säker att brottas med Webbutveckling i någon form när du börjar arbeta.
- Webbutveckling sker i dag alltid med hjälp av någon WYSIWYG-utvecklingsmiljö men som du har förstått är det bra att förstå hur man "märker upp" innehåll, lite känsla för layout samt viss insikt i programmering för interaktivitet.
- Den som är intresserad bör ta del av W3Schools utmärkta webbplats där det går att lära sig allt om HTML, CSS & JavaScript!

w3schools.com

THE WORLD'S LARGEST WEB DEVELOPER SITE

TUTORIALS ▾

REFERENCES ▾

EXAMPLES ▾

WIKI

Även om det är lätt att skapa en webbsida, vilket i dag alltid görs i någon WYSIWYG-editor, så krävs en viss kunskap för att det ska bli bra.

-04 myntades begreppet Web 2.0 för en ny typ av webbinnehåll där fokuset låg på användargenererat innehåll och användbarhet. Sociala medier tog fart och världen fick Bloggar, Tweets och Wikis.

En Wiki är ett otroligt bra verktyg för all form av dokumentation, individuellt eller i grupp!!!

WIKIPEDIA

English

The Free Encyclopedia

4 853 000+ articles

Español

La enciclopedia libre

1 172 000+ artículos

Deutsch

Die freie Enzyklopädie

1 806 000+ Artikel

日本語

フリー百科事典

962 000+ 記事

中文

自由的百科全書

814 000+ 條目

Русский

Свободная энциклопедия

1 213 000+ статей

Français

L'encyclopédie libre

1 614 000+ articles

Italiano

L'enciclopedia libera

1 193 000+ voci

Polski

Wolna encyklopedia

1 106 000+ haseł

Português

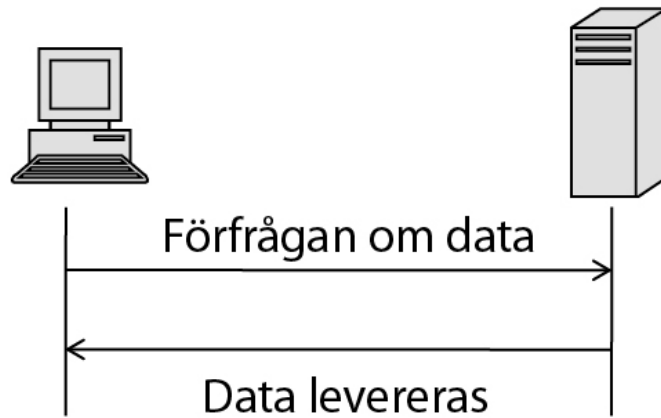
A enciclopédia livre

871 000+ artigos

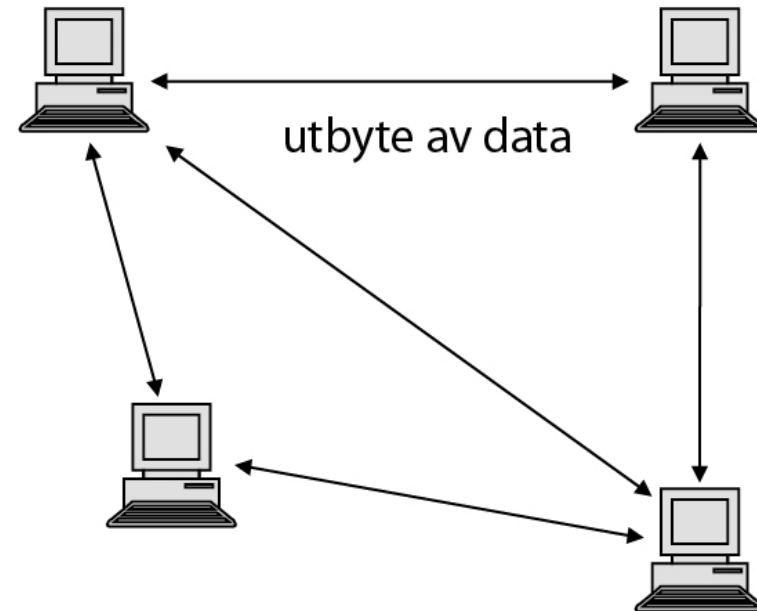
Tips: Använd en Wiki direkt i alla projekt!

Client/Server v.s Peer-to-peer...

(a)

(b)

Programmering...

1. Vi såg i föreläsning #1 att t.o.m dagens datorer inte förstår något annat språk än sitt eget maskinspråk...
2. I föreläsning #2 tittade vi på programmeringsspråk. De var lättare att förstå men begränsade (på olika sätt). För att programmera krävs det en ordbehandlare och en kompilator!
3. Det går att skriva "programmet" i nästan vilken ordbehandlare som helst, och sedan kompilera programmet men i dag använder alla en integrerad utvecklingsmiljö som underlättar alla steg i processen...
4. I kursen Grundkurs i programmering ska ni använda utvecklingsmiljön CodeLite som introduceras här, och som ni kommer att få installera i lab #3!

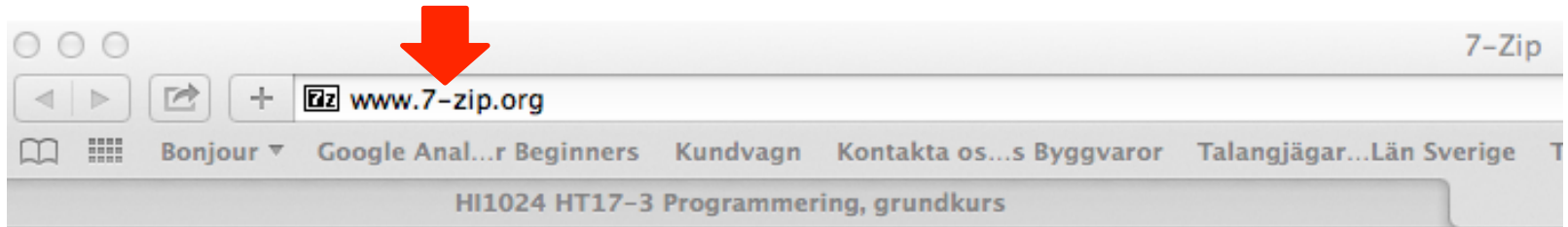

**A Powerful IDE for
C/C++
Supporting all major
compilers**

Installera CodeLite...

STEG 0: ENBART FÖR PC!

7-Zip is a file archiver with a high compression ratio.

Download 7-Zip 16.04 (2016-10-04) for Windows:

Link	Type	Windows	Size
Download	.exe	32-bit x86	1 MB
Download	.exe	64-bit x64	1 MB

7-Zip

License

Enbart för pc!

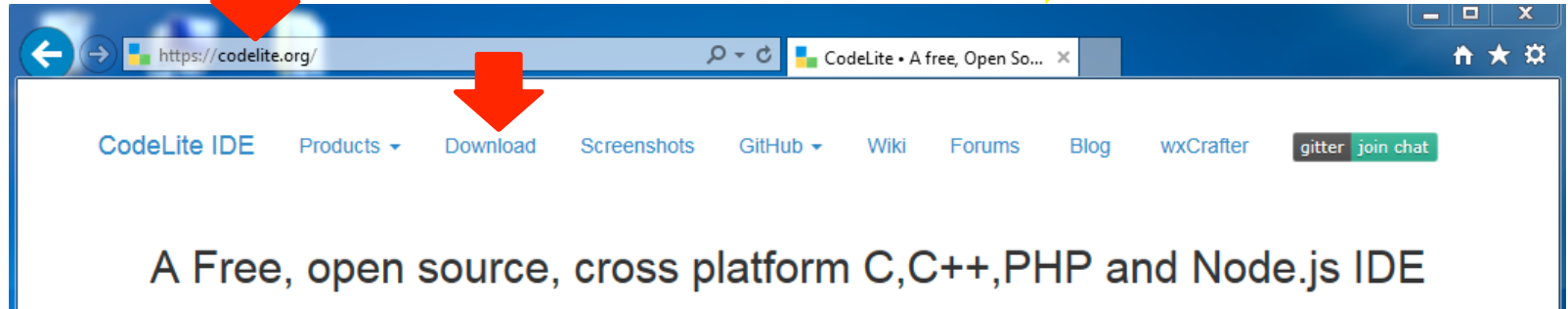
HÄMTA OCH INSTALLERA "PACKA UPP" PROGRAMMET 7-ZIP!

Installera CodeLite...

STEG 1: Hämta CodeLite!

CodeLite 10.0 - Stable Release released on Jan 05, 2017 What's New?		
CodeLite 10.0 for Windows 64 bit Installer Direct Link GitHub	sha1sum: 378ed383631a25e64df9ec5f7e2709195fcd30d3	
CodeLite 10.0 for Windows 32 bit Installer Direct Link GitHub	sha1sum: d83fc6b0c6f185d0407e6dbdf11098dcb7825079	
CodeLite 10.0 App Bundle for OSX 10.10 Direct Link GitHub	sha1sum: de2c94045971f8e0a9f3219ccc47a2d83cc22ce5	

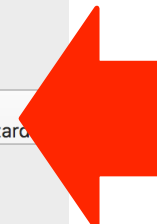
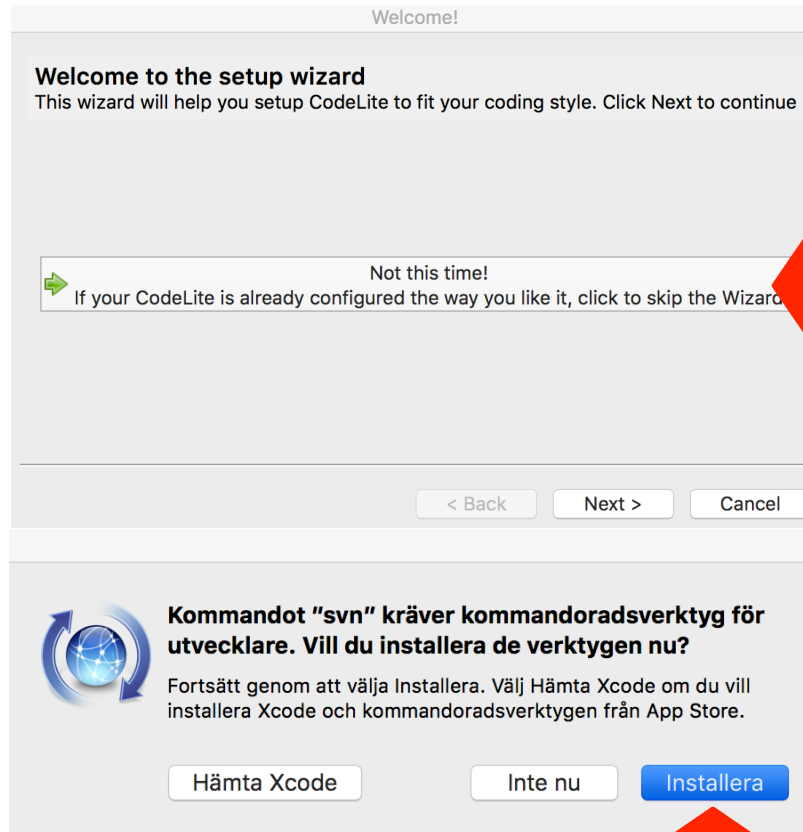
För Mac & pc!
HÄMTA CodeLite...

Installera CodeLite...

STEG 2: Installera CodeLite!

Enbart Mac...

...välj skip...

...välj installera - klart!

För Mac

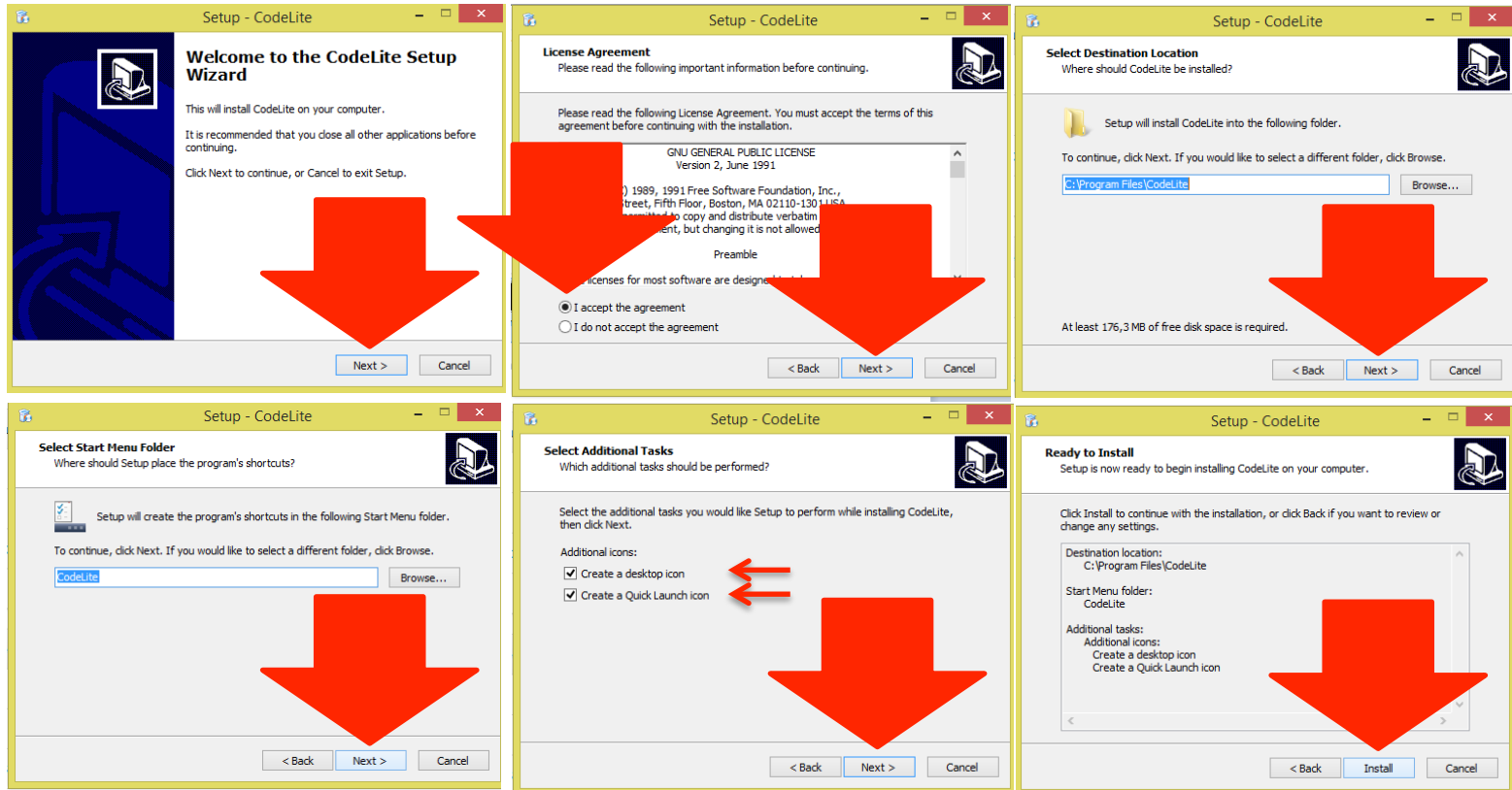
...Installera CodeLite, 2 steg!

Installera CodeLite...

Enbart PC...

STEG 2: Installera CodeLite!

(nu börjar den installera...)

För PC

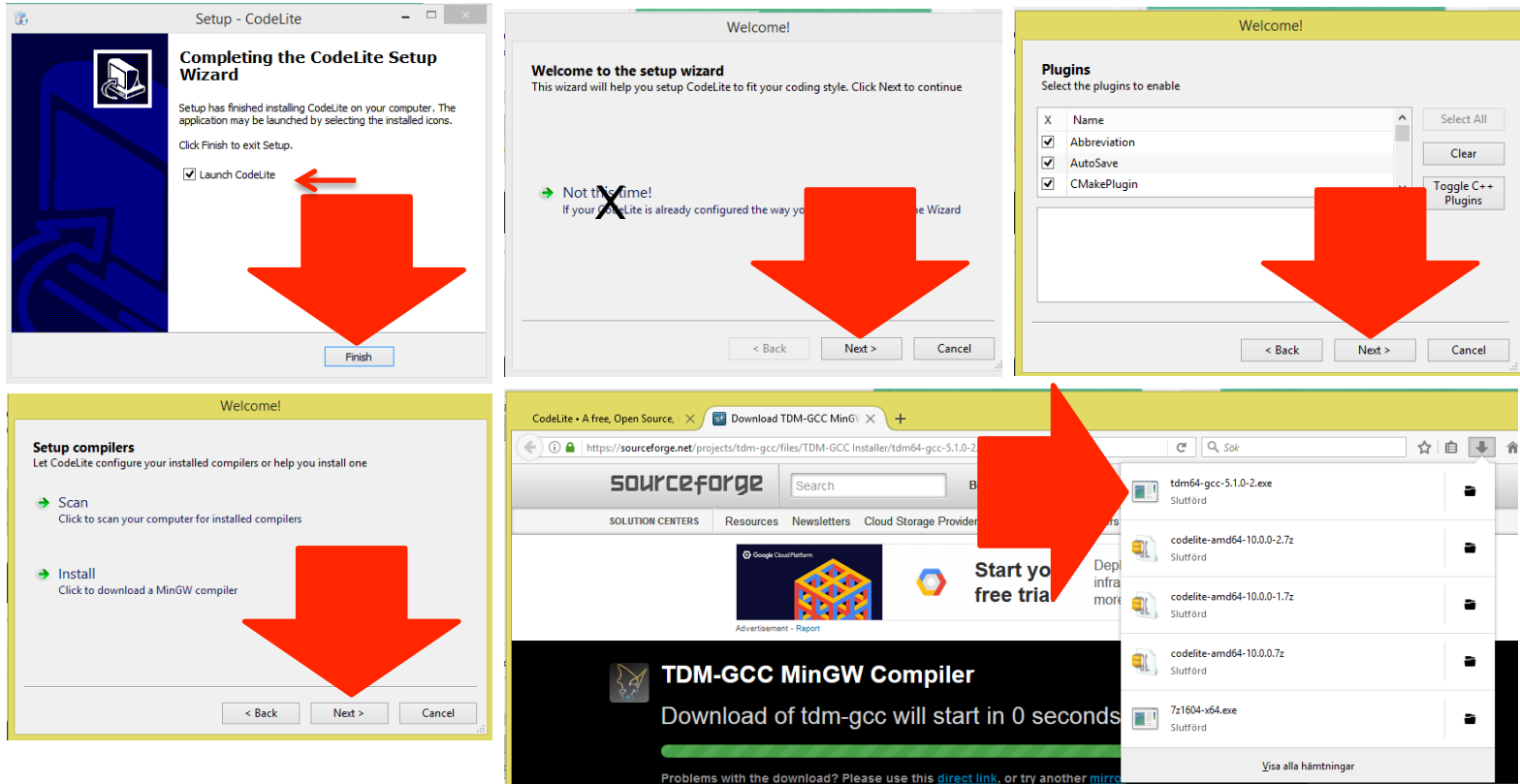
...Installera CodeLite, de första 6 stegen...

Installera CodeLite...

STEG 2: Installera CodeLite!

Enbart PC...

(Så snart nerladdningen av MinGW kompilatorn är klar, starta installationen av den (om det inte sker automatiskt)!)

För PC

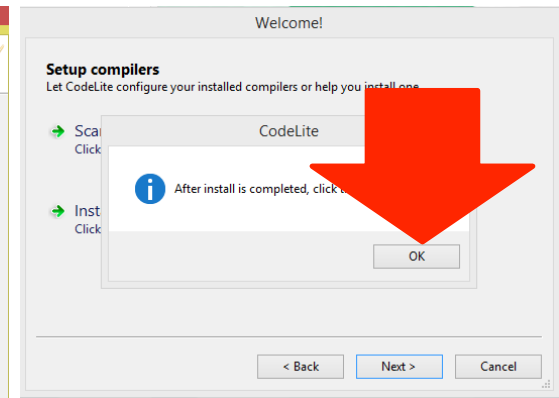
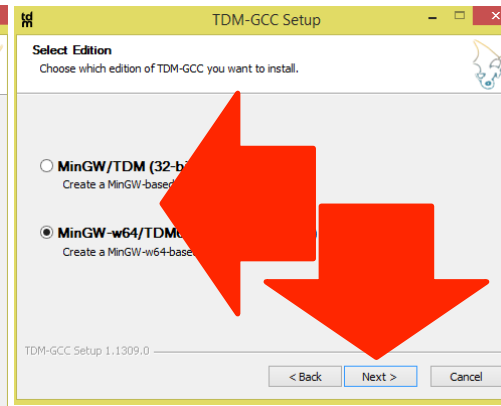
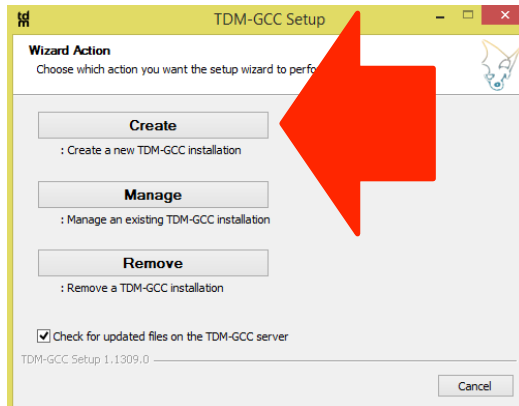
...Installera CodeLite, 5 stegen till...

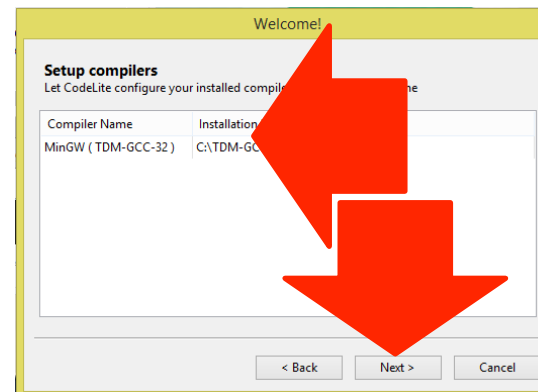
Installera CodeLite...

Enbart PC...

STEG 2: Installera CodeLite!

Tryck på Scan!

Next, Next Next...

Klar!

För PC

...Installera CodeLite, de sista X stegen!

STEG 3: Sökväg kompilator!

Installera CodeLite...

VÄNTA MED DETTA!
GÄLLER INTE ALLA
VER. AV WINDOWS

Enbart PC...

Högerklicka på **computer** (den här datorn?) och välj **properties**.

Välj **advanced system and settings**.

Välj **Environment variables** (miljövariabler).

Välj **path**-variablen och välj **edit**.

Var noga så att du inte tar bort något som redan finns.

Vi ska bara lägga till.

Lägg till ett ; sist i raden och klipp sedan in sökvägen till gcc:.

I min installation:

```
;C:\TDM-GCC-64\bin
```

Öppna nu kommandotolken (cmd) och prova att skriva gcc.

Om den klagar över att den saknar input-fil har vi lyckats:

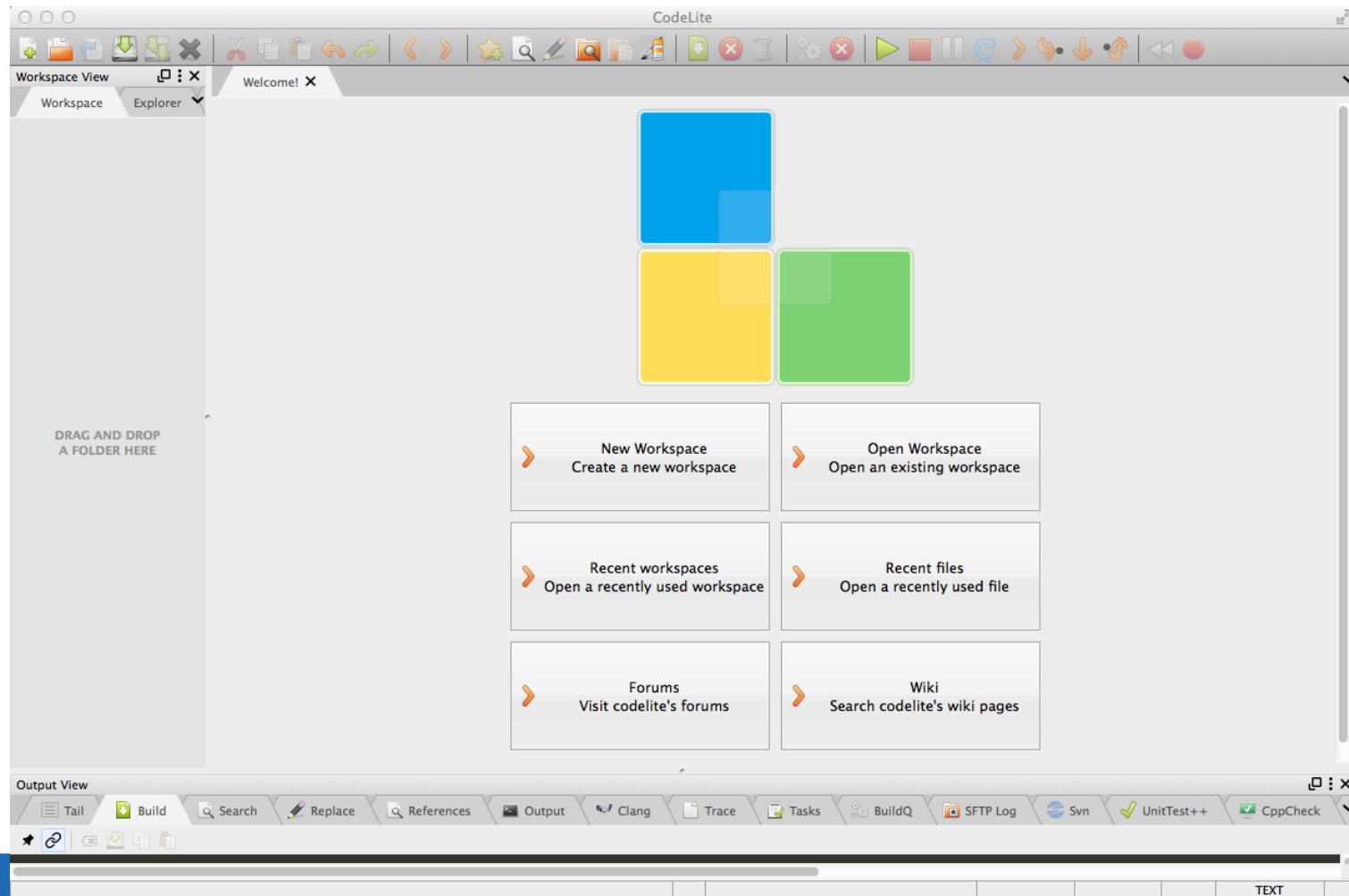
gcc: fatal error: no input files compilation terminated.

För PC

...gör detta steg om du inte kan kompilera, nästa exempel!

Använda CodeLite...

Starta CodeLite... ...det borde se ut ungefär som på bilden!

Använda CodeLite...

1

2

3

4

5

OK!

CodeLite

Workspace View

Workspace Explorer

(TOMT)

DRAG AND DROP A FOLDER HERE

New Workspace Create a new workspace

Open Workspace Open an existing workspace

Recent workspaces Open a recently used workspace

Recent files Open a recently used file

Forums Visit codelite's forums

Wiki Search codelite's wiki pages

Output View

Tail Build Search Replace References Output Clang Trace Tasks BuildQ SFTP Log Svn UnitTest++ CppCheck

Workspace View

Workspace Explorer

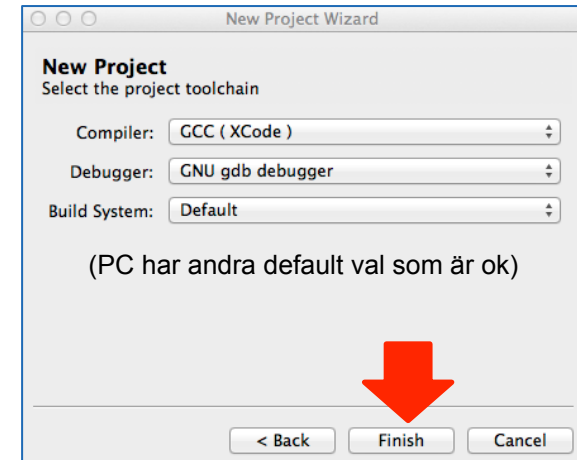
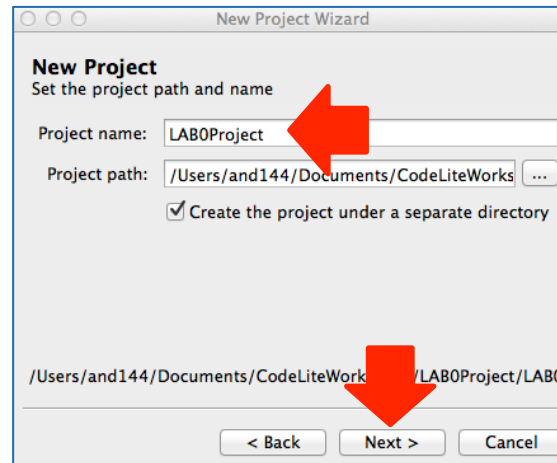
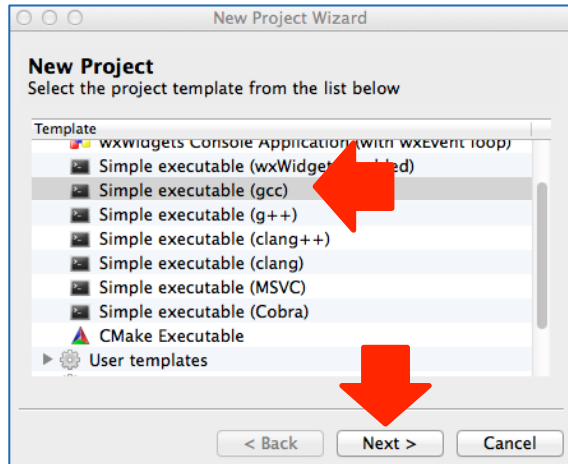
D...

CodeLiteWorkspace

CodeLite behöver ett ställe att lagra dina filer...
...tryck på "create a new workspace"!

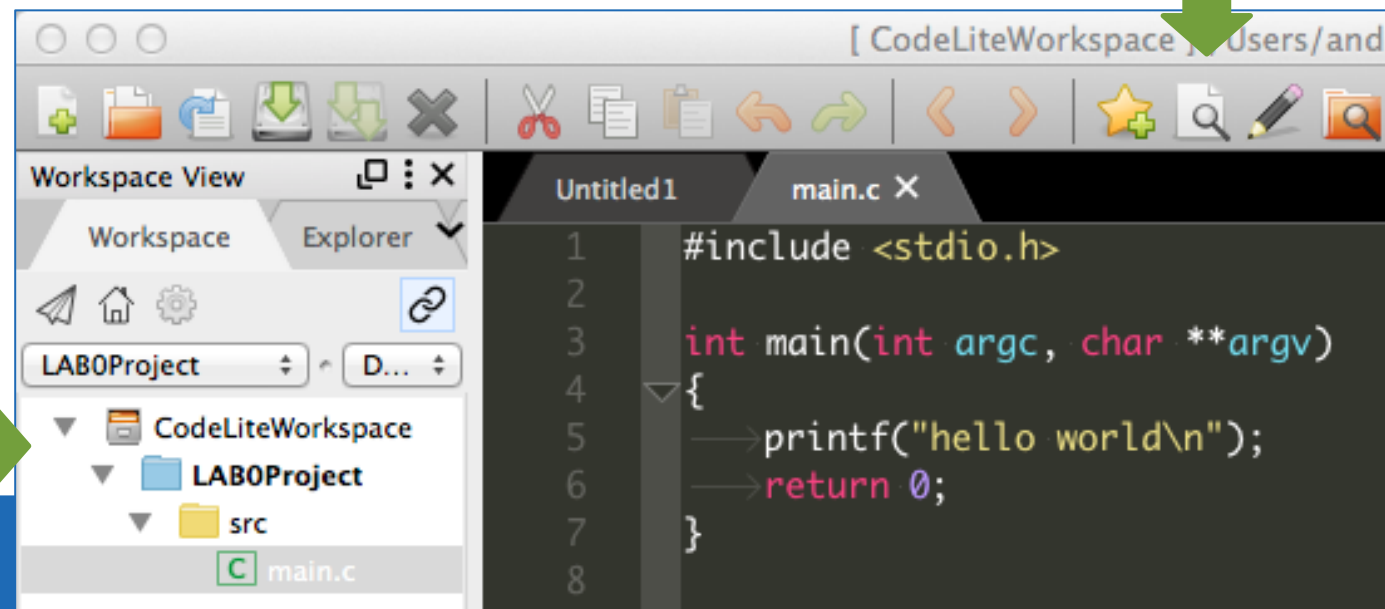

Använda CodeLite...

Välj nu:
File/New/
New project...

...som skapar
ett projekt med
en källkodsfil!

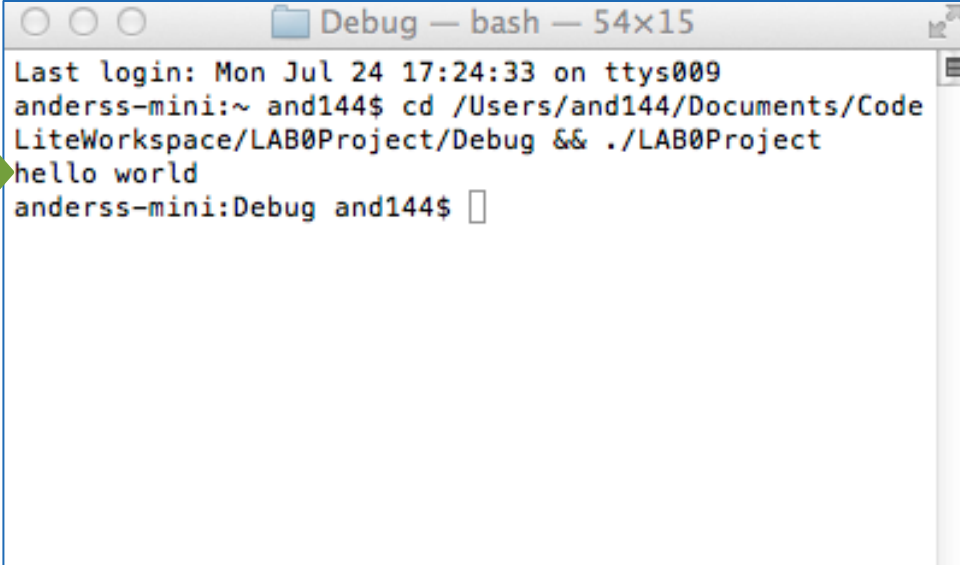

Använda CodeLite

Välj nu från **Build** menyn...

...**Build Project**, och därefter

...**Run**, då ska ett nytt fönster öppnas med bl.a. texten **Hello World!**


```
Debug — bash — 54x15
Last login: Mon Jul 24 17:24:33 on ttys009
anderss-mini:~ and144$ cd /Users/and144/Documents/Code
LiteWorkspace/LAB0Project/Debug && ./LAB0Project
hello world
anderss-mini:Debug and144$
```

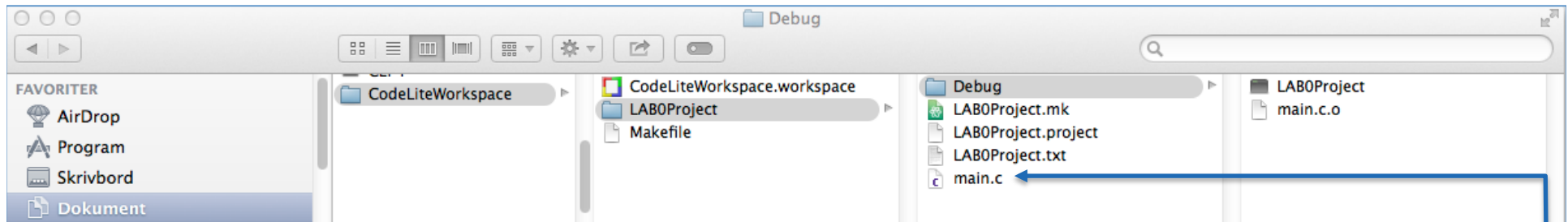
A green arrow points to the output line 'hello world' in the terminal window.

Använda CodeLite (CL)

ÖVERKURS

Som ni kan se så skapar CL en avancerad filstruktur för varje projekt!

Mitt workspace... ..med 1 folder/projekt... ..folder för byggresultat... ..körbar fil m.m
& projektfiler (LAB0Project)
& källkoden main.c

Det finns inget som hindrar,
och det kan vara bra att
kunna, att kompilera i
kommandotolken...
(Tips: F2 om OS)

```
anderss-mini:Debug and144$ ls
LAB0Project      main.c.o
anderss-mini:Debug and144$ cd ..
anderss-mini:LAB0Project and144$ ls
Debug            LAB0Project.project  main.c
LAB0Project.mk   LAB0Project.txt
anderss-mini:LAB0Project and144$ gcc main.c -o main
anderss-mini:LAB0Project and144$ ls
Debug            LAB0Project.project  main
LAB0Project.mk   LAB0Project.txt      main.c
anderss-mini:LAB0Project and144$ ./main
hello world
anderss-mini:LAB0Project and144$
```


Lab #3: Hello World!

Du ska installera CodeLite IDE, och utveckla ett lite klassiskt c-program!

("Hello World" från föregående sida!)

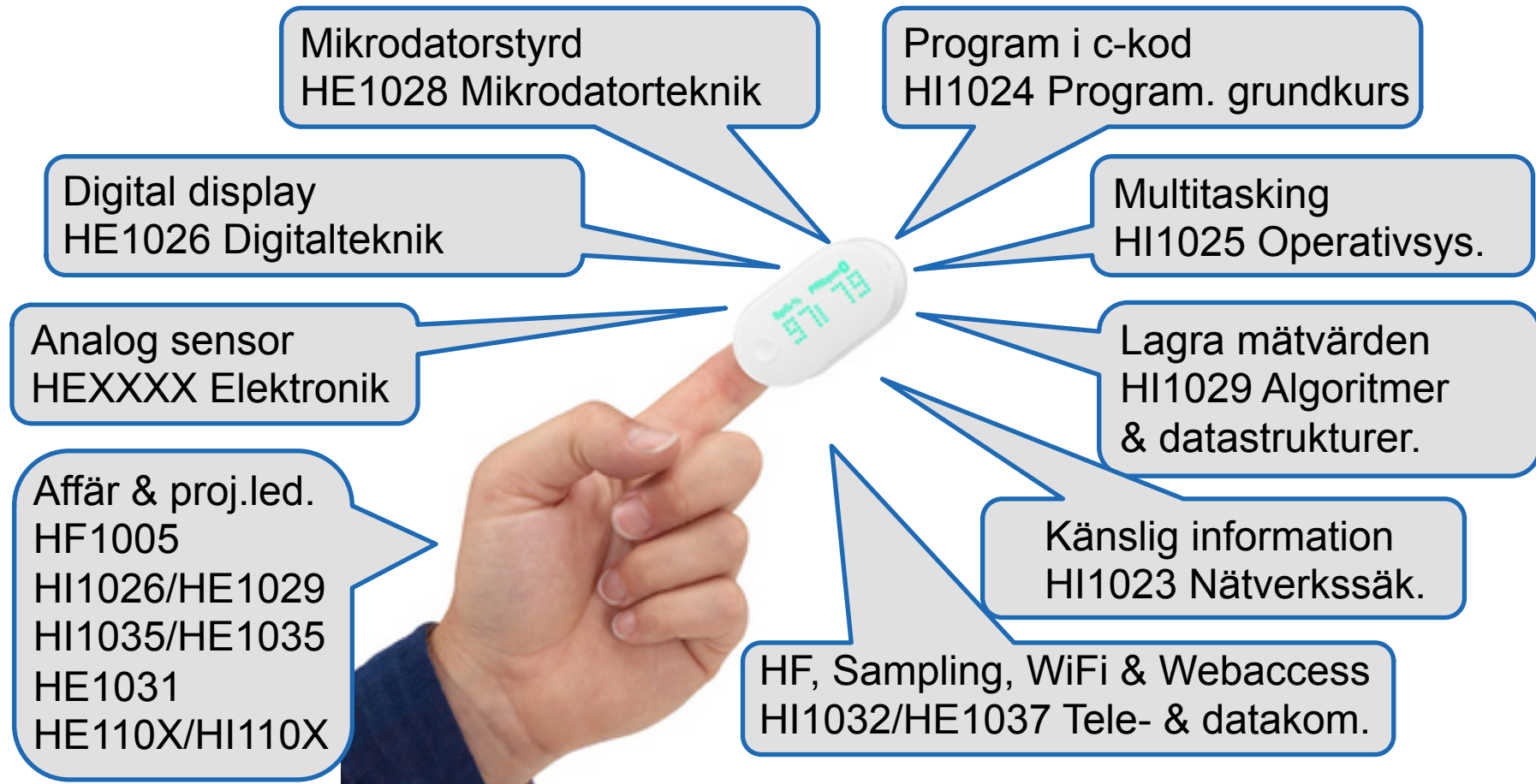
**A Powerful IDE for
C/C++
Supporting all major
compilers**

Grattis!

Du och din dator är nu klara för grundkurs programmering HI1024!

Din Innovation!

Exempel: The pulsmätare!

Rev history

150507 0.1 AC	Skapad.
150518 0.3 AC	Internet-delen nästan klar.
150522 0.5 AC	Första utkastet där allt är med på något sätt.
150823 1.0 AC	Expanderat Wiki-delen med stycke om att uppträda som ingenjör.
160615 1.1 AC	Inkluderat programutvecklingsmetodik som flyttats från föreläsning #2.
160704 2.0 AC	Uppsnyggat för HT16.
170709 3.0 AC	Uppdaterad för ny IDE Codelite.